

MEMORANDUM

No: F 657

Van: Mr. C. L. W. FOCK

Aan: de Minister-President

Naar aanleiding van de nota van 7 Mei door Buitenlandse Zaken ingediend, betreffende de economische bevoegdheden van de Europese Gemeenschap, waarbij een aantal concept-artikelen A t/m H gevoegd zijn, welke de Minister van Buitenlandse Zaken op 12 Mei eventueel informeel aan zijn ambtgenoten zou kunnen overleggen om aan te geven welke punten in elk geval hun plaats zullen moeten vinden in het ontwerp-statuuut, zou ik het volgende willen opmerken.

1. Allereerst kan men de vraag stellen of het nodig is deze artikelen over te leggen. Naar mijn mening moet deze vraag ontkennend beantwoord worden omdat
  - a. de artikelen pretenderen niets meer in te houden dan hetgeen is gesteld in ons memorandum van 5 Mei;
  - b. in punt 1 van dat memorandum gesteld is, dat de Nederlandse Regering te gelegener tijd teksten van artikelen in zal dienen. Dit had men dan beter weg kunnen laten indien men van plan is artikelen in te dienen - zij het informeel - een week later.

Buitenlandse Zaken beweert, dat het wel "makkelijk" is om deze artikelen te hebben ter precisering van onze voorafgaande memoranda. Het gevaar bestaat natuurlijk, dat de memoranda dan in de prullenmand zullen worden gegooid en dat men zich uitsluitend zal baseren op de bewuste artikelen.

2. De tweede vraag, die opkomt is of er wellicht gevaren zullen verbonden zijn aan het overleggen van deze artikelen. Buitenlandse Zaken beantwoordt deze vraag ontkennend. De eventuele indiening zal zodanig informeel zijn, dat het "onbehoorlijk" zou zijn van de andere landen als zij ons later aan deze artikelen zouden willen binden. Ik deel dit optimisme niet en met mij de grote meerderheid van de leden van de Commissie-Beyen. Hoe informeel men ook de indiening of overhandiging doet geschieden te vrezen is, dat het naderhand uitermate moeilijk zal zijn om, indien wij zulks zouden wensen, ook nog andere onderwerpen dan de thans in de artikelen behandelde in de verdragsartikelen te doen opnemen. Waar niemand met zekerheid kan zeggen of wij over enige tijd niet

behoefte hebben aan opneming van verdere artikelen, doch verschillende onzer van mening zijn, dat dit wel waarschijnlijk is, lijkt indiening van deze artikelen gevaarlijk. Dit geldt ook intern, aangezien de Minister van Buitenlandse Zaken een Kabinetsbesluit uitlokt over de indiening van de thans geformuleerde artikelen, waarop hij zich dus zal kunnen beroepen in de toekomst indien van andere zijde in het Kabinet dan aangedrongen wordt op opneming van andere artikelen.

3. De derde vraag is of de artikelen inderdaad voldoen aan de prealabele eisen, die van het begin af aan door de Nederlandse Regering gesteld zijn. Ik ben van mening, dat dit niet het geval is en wel om de volgende redenen. In artikel C 4 wordt gesteld, dat de Conseil Exécutif op avis conforme van de Raad van Nationale Ministers, beslissend in meerderheid (welke) een programma opmaakt voor de opheffing van tarieven en kwantitatieve restricties in een bepaalde tijdsperiode. Verder beslist de Conseil Exécutif volgens C 5 over het tempo en de uitvoeringsvoorschriften. Dit is in tegenstelling met het uitgangspunt van de Nederlandse Regering, dat inhield, dat alvorens Nederland meedeed het plan vast moest staan, evenals de wijze van uitvoering. Dit punt maakt op zichzelf de huidige formulering van de overgelegde artikelen reeds naar mijn mening onacceptabel. Ook in de andere artikelen zijn ~~zowel~~ escape clauses ten aanzien van het automatisme van de tariefverlaging als ten aanzien van de verplichting tot liberalisering van het handelsverkeer (bv art E 2, laatste zin en art E 3).
4. Indien het absoluut noodzakelijk is deze artikelen over te leggen zo zou dit naar mijn mening minder bezwaarlijk worden indien
  - A. als aanhef zou worden vermeld, dat deze artikelen geen enkele bindende kracht hebben noch uitputtend zijn en slechts bedoeld als een zeer preliminaire gedachtenbepaling ten aanzien van enige onderwerpen, behandeld in de ingediende memoranda van de Nederlandse Regering;
  - B. er aan het eind een aantal artikelen I, J e.v. zou worden opgenomen, waarin geen uitgewerkte tekst zou verschijnen, doch slechts een aangeven van mogelijke onderwerpen, welke eveneens in het verdrag moeten worden geregeld. Zonder uitputtend te zijn kan men hierbij denken aan:
    - a. garantiebepalingen indien de tariefgemeenschap niet binnen de gestelde tijd wordt gerealiseerd en/of opheffing van kwantitatieve restricties niet of onvoldoende plaatsvindt. Men kan dan denken aan een ontbindingsclausule van het verdrag dan wel een optredend automatisme tot verwezenlijking van de economische doelstellingen buiten beïnvloeding door de organen der Gemeenschap;
    - b. De fondsvorming.